

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

شماره روزنامه ۴۵۱۲

چهارشنبه ۱۲ دی ۱۳۹۷

۲۵ ربیع الثانی ۱۴۰۰ January 2019

روزنامه شماره ۴۵۰۹ < سرمقاله

شماره روزنامه: ۴۵۰۹ تاریخ چاپ: ۱۳۹۷/۱۰/۹ شماره خبر: ۳۴۸۰۳۹۹

بزرگنمایی متن خبر

تهران و خروج نیروهای آمریکا از منطقه

دکتر سید حسین موسویان

پژوهشگر ارشد دانشگاه پرینستون آمریکا

ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا با اعلام خروج نیروهای آمریکا از سوریه جهان را گیج کرد. مسکو به نوعی باور نکرد، تهران با خویشتن داری برخورد کرد، آنکارا فرصت را برای تحقق اهدافش در سوریه مغتنم شمرد، اعضای ناتو نگران شدند، هر دو حزب بزرگ آمریکا یعنی دموکرات‌ها و جمهوری خواهان مخالفت کردند و تیم امنیت ملی ترامپ نیز با استعفای متیس مات شد.

اما ماجرا هم ساده است و هم پیچیده.

۱- ساده است چون ترامپ از آغاز مبارزات انتخاباتی به طور شفاف و آشکار، روسای جمهور قبلی، **جورج بوش** جمهوری خواه را به خاطر جنگ‌های **عراق و افغانستان** و اوبامای دموکرات را به دلیل ادامه حضور نظامی در منطقه مورد انتقاد قرار داد و صریحا اعلام کرد که نیروهای آمریکا را از منطقه خارج خواهد کرد.

بعد از نشستن برصندلی کاخ سفید، ترامپ همین اظهارات را با لحنی تندتر بدون توقف ادامه داد تا اینکه در جلسه **شورای امنیت** ملی آمریکا در اسفندماه گذشته تاکید کرد که پروسه خروج، باید از **سوریه** کلید بخورد. ژنرال ماتیس، **وزیر دفاع** و

جوزف دانفورد رئیس ستاد کل **نیروهای مسلح** آمریکا بر حفظ درازمدت نیروهای آمریکا در منطقه **خاورمیانه** تاکید و خروج آمریکا را موجب ایجاد خلأیی دانستند که روسیه، **ایران و ترکیه** از این خلأ استفاده خواهند کرد. جان بولتون، **مشاور امنیت ملی** ترامپ همیشه موضعی رادیکال تر از این دو داشته و معتقد به گسترش حضور نظامی و حتی تغییر رژیم در **ایران و سوریه** است. مایک پمپئو وزیر خارجه هم مابین این دو طرز تفکر قرار دارد. بنابراین اکثریت جلسه با نظر رئیس‌جمهور مخالفت می‌کنند.

در جلسه اردیبهشت ماه شورای **امنیت ملی** آمریکا، فرماندهان نظامی از رئیس‌جمهور مهلت می‌خواهند تا بدون تعیین زمان مشخص برای خروج تدریجی، برنامه‌ریزی و اقدام کنند. شاید آنها می‌خواستند با زمان **بازی** کنند تا دوره ترامپ تمام شود. ترامپ هم رک و **پوست** کنده به آنها می‌گوید، ۶ ماه فرصت می‌دهم برای تمهیدات لازم و بعد از این، هیچ بهانه‌ای را هم نخواهم پذیرفت. ترامپ سرانجام، راس مهلت شش ماهه و بدون اخذ نظر فرماندهان نیروهای مسلح، فرمان خروج از سوریه را اعلام کرد.

ژنرال ماتیس استعفا کرد، فرماندهان نیروهای مسلح آمریکا در منطقه شوکه و به شدت عصبانی شدند، اسرائیل و **عربستان** و سایر متحدان منطقه‌ای آمریکا هم عزادار و ناامید شدند، چون خواست ترامپ محدود به سوریه نیست. او واقعا معتقد است که آمریکا باید به تدریج همه نیروهای خود را از منطقه خاورمیانه بیرون کشد و نباید نقش پلیس **جهان** را ایفا کند و نباید به دنبال تغییر رژیم در کشورها باشد. او مکرر تکرار کرده که آمریکا برای جنگ‌ها در منطقه هفت هزار میلیارد **دلار** هزینه کرده و به جز هزاران کشته و مجروح و گسترش تروریسم، عایدی دیگری نداشته است. ترامپ معتقد است که ادامه این روند، یعنی هزینه کردن هزاران میلیارد دیگر در سال‌های آینده، در حالی که این منابع باید در داخل آمریکا برای **رشد و توسعه** اقتصادی و نیز مهار **رشد** رقبای اصلی یعنی **چین** و هند و اروپا، هزینه شود. او اصرار دارد که کشورهای ثروتمند منطقه مثل عربستان و امارات باید حداقل بخشی از هفت تریلیون هزینه گذشته آمریکا را بدهند و از این بعد هم از جیب خودشان هزینه کنند.

۲- اما موضوع پیچیده است چون آمریکا ده‌ها هزار نیروی نظامی در منطقه دارد، خروج آنها سال‌ها طول می‌کشد، متحدین آمریکا در منطقه ضعیف و قادر به کشیدن این بار بزرگ نیستند، رقبای جهانی و منطقه‌ای آمریکا، به‌ویژه **روسیه و ایران** در کمین هستند و قس علی‌هذا.

روشن است که آینده این روند برای قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی حیاتی خواهد بود. دو عامل می‌تواند در ادامه این روند موثر باشد:

۱- اولین موضوع اینکه ترامپ نیازمند یک تیم متحد امنیت ملی خواهد بود تا او را همراهی کند. اگر او بتواند یک وزیر دفاع همراه، جایگزین متیس کند، خواهد توانست در مراحل بعدی افراد کلیدی غیرهمراه در تیم امنیت ملی آمریکا را تغییر دهد که می‌تواند شامل جان بولتون هم بشود.

۲- دوم اینکه ترامپ در اجرای این استراتژی بزرگ خود، در داخل آمریکا با اکثریت مخالف روبه‌رو است. این اکثریت، مستمرا خطر بهره‌برداری روسیه و ایران، ضربه‌پذیری اسرائیل و سایر متحدین آمریکا در منطقه را مطرح کرده و در آینده هم روی همین

محورها سرمایه‌گذاری خواهند کرد. در موضوع برجام، دموکرات‌ها و بخشی از جمهوری خواهان مخالف خروج ترامپ از برجام بودند. در موضوع خروج نیروهای نظامی آمریکا از منطقه هم اکثریت دو حزب، به‌طور اصولی موافقت با آمریکا بتواند روی قدرت‌های شرق آسیا تمرکز کند. در عین حال اکثریت دو حزب با تصمیم ترامپ مخالفند چون آن را سریع، نابهنگام و بدون برنامه جایگزین مناسب می‌دانند و بنابراین به شدت نگران افزایش قدرت منطقه‌ای روسیه، چین و ایران و تضعیف تل آویو، ریاض و سایر متحدین عرب‌شان هستند. لذا آنها تشنه هر شعار یا اقدامی خواهند بود که بتوانند از آن برای شکست استراتژی ترامپ و توقف روند خروج استفاده کنند. بنابراین مواضع و رفتار کشورهای تعیین‌کننده، اعم از متحد یا مخالف آمریکا در منطقه کلیدی خواهد بود.

تغییرات مهم در نظام مدیریتی عربستان، تعجیل امارات و بحرین در بازگشایی سفارتخانه‌های خود در دمشق و اینکه سایر کشورهای عربی هم به‌زودی به این روند خواهند پیوست، لبخند ریاض و ابوظبی و قاهره به مسکو، تعجیل اردوغان در اطمینان‌بخشی به ترامپ در مورد اوضاع بعد از خروج و... همه و همه با این موضوع ارتباط دارد.

بنابراین این موضوع شرایط جدیدی بعد از خروج ترامپ از برجام به‌وجود آورده که شانس فرصت‌ها برای ایران بیشتر از تهدیدهاست. استراتژی تهران در چند ماه و یکی دو سال آینده می‌تواند نقش مهمی در سرنوشت استراتژی ترامپ و آینده منطقه داشته باشد. اینکه چه اقداماتی موجب تضعیف مخالفان استراتژی خروج نیروهای نظامی آمریکا از منطقه شده و متقابلاً چه اقداماتی می‌تواند باعث تقویت و تسریع این استراتژی شود و اینکه چه اقداماتی می‌تواند موجب کاهش اختلافات ایران و همسایه‌های عرب و همگرایی منطقه‌ای شود، از جمله مواردی است که استراتژیست‌های تهران باید بتوانند تعیین و عملیاتی کنند تا وظیفه تاریخی و بسیار حساس خود را به‌درستی ایفا نمایند.

کلمات کلیدی: امنیت ملی • جهان • سوریه • مسکو • ناتو

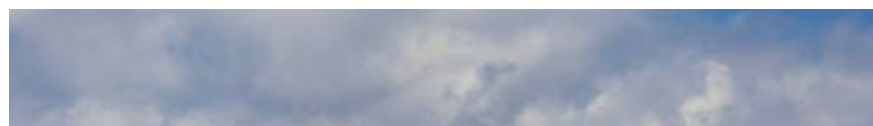
جستجو و رزرو

مقصد پرواز را وارد کنید.

مبدأ پرواز را وارد کنید.

wego

با این مدارک ساده ویزای کانادا و شینگن بگیرید..

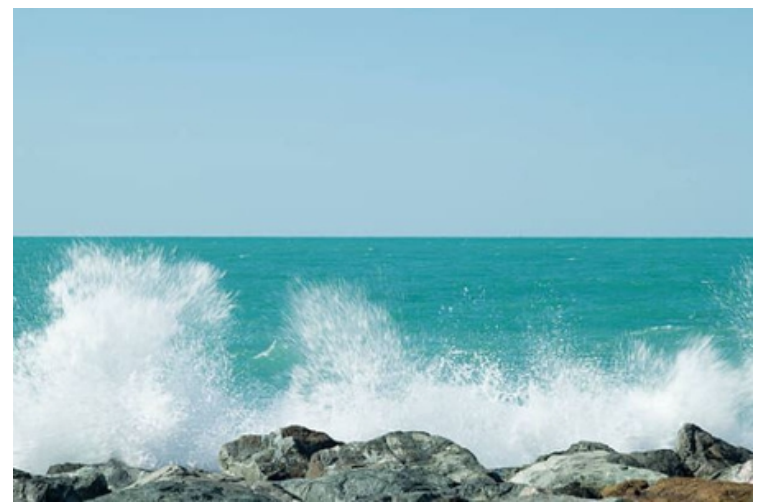
پرواز ماهان را پایین تر از قیمت بقیه از سفر می بخرید!!

دریافت دلار با بازی رایگان Zula

تو ۱.۵ ماه میتونی حداقل ۱۱ میلیون سود کنی! (به مدت محدود)

در کمتر از ۱ دقیقه به سواحل کیش سفر کنید!!

PAPCO

برندگان این ماه زولا جوایز نقدی خود را دریافت کردند.

digikala

پرفروش ترین کفش های دیجی کالا برای مدت محدود

کفش پرفروش بامیلو فقط با ۸۴ هزار تومان در بامیلو

بهترین های بامیلو زیر قیمت بازار حراج شد!!

بهترین زمان خرید در استانبول

10 روز اقامت رویایی در ژاپن با تخفیف ویژه نوروز 98

با دیوار، ماشین خودتونو خیلی راحت بفروشید....

پرواز ماهان را پایین تر از قیمت بقیه از سفر می بخرید!!

پیشنهاد کتاب روز

